

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΚΡΗΤΗΣ

do.co.mo.mo
GREECE

CALL FOR PAPERS

ΤΟ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΤΗΝ 'ΕΛΛΗΝΙΚΗ' ΦΥΣΗ

Η ελληνική ομάδα εργασίας του DO.CO.MO.MO. και η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης συνδιοργανώνουν επιστημονική συνάντηση με θέμα: **Το μοντέρνο βλέμμα στην 'ελληνική' φύση.**

Η συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά στις 25-26 Μαΐου 2018.

Ένα μεγάλο μέρος της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα αναπτύχθηκε μέσα σε ένα φυσικό περιβάλλον με ιδιαίτερη ταυτότητα. Έλληνες αλλά και ξένοι αρχιτέκτονες δημιούργησαν έργα αναπτύσσοντας έναν γόνιμο διάλογο με τη φύση, κάποιες φορές αντιπαρατιθέμενοι σε αυτήν ενώ κάποιες άλλες «κατασκευάζοντάς» την, επιχειρώντας την σχεδιαστική αναπαράστασή της.

Κάθε συνάντηση όμως της αρχιτεκτονικής με τη φύση, βασισμένη στην ιδέα ότι ο άνθρωπος είναι ικανός να τη «βελτιώσει», δεν είναι τίποτα άλλο από έκφραση αξιών και ιδεών. Το ζήτημα αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην Ελλάδα καθότι το ελληνικό τοπίο πέραν της αισθητικής ιδιαιτερότητάς του διαθέτει ευρύτερο ιδεολογικό βάρος μέσω των φιλοσοφικών ιδεών που έχουν διατυπωθεί γι αυτό. Σε αυτό έρχεται να προστεθεί η προσπάθεια απόδοσης του ορισμού της «ελληνικότητας» μέσω ενός γεωμορφολογικού ντετερμινισμού με αναφορά στο ελληνικό τοπίο.

Η σχέση αρχιτεκτονικής και ελληνικής φύσης εμφανίζει πολλαπλότητα θεωρώντας τη φύση ως μυθολογικό τόπο αλλά και συμβολικό χώρο, ως γεωλογική μορφολογία αλλά και τοπιακή κλίμακα, ως ενεργειακό πόρο αλλά και κατασκευαστικό υλικό, ως οικολογική συνείδηση αλλά και βιομορφική αναφορά. Παράλληλα αναδεικνύει την αντίθεση του άστεως με την ύπαιθρο, θεωρώντας την μέρος της φύσης.

Σε μια εποχή κατά την οποία η διεθνής βιβλιογραφία επιχειρεί να αναδείξει την οργανική σύνδεση της μοντέρνας αρχιτεκτονικής με τη φύση και με δεδομένες τις σύγχρονες προκλήσεις που θέτει η σχέση φύσης και τουρισμού στην Ελλάδα, η επιστημονική συνάντηση με θέμα 'Το μοντέρνο βλέμμα στην 'ελληνική' φύση' έχει ως στόχο να αναδείξει τον διάλογο της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα με την ελληνική φύση μέσα από δύο θεματικούς άξονες:

α. Κοιτάζοντας προς τη φύση - Σχεδιάζοντας με τη φύση.

Από την 'συναισθηματική τοπογραφία' του Δ. Πικιώνη και τον λόγο για το κτίσμα που 'φυτρώνει' του Α. Κωνσταντινίδη έως τις πολεμικές παρεμβάσεις υπέρ του ελληνικού τοπίου του Α. Προβελέγγιου και τις τοπιακές-οικιστικές ουτοπίες του Τ. Ζενέτου, το φυσικό στοιχείο εμφανίζεται ως βασικό συστατικό με ιστορική και πολιτισμική, αν όχι οντολογική, σημασία. Το σπίτι διακοπών μπροστά στην θάλασσα στην Ανάβυσσο του Α. Κωνσταντινίδη, το αναψυκτήριο δίπλα στο ποτάμι στην Κρύα του Α. Π. Βενετά, το ορεινό συγκρότημα του Δ. Πικιώνη στο Περτούλι και το αγρόκτημα 'Sparozza' του J. Soltan στην Παιανία είναι μερικά μόνο από τα έργα που συγκροτήθηκαν εξαρχής σε σχέση με το φυσικό στοιχείο.

Με ποιούς τρόπους οι μοντέρνοι αρχιτέκτονες μίλησαν για τη φύση; Πώς εμφανίστηκε η φύση στον

αρχιτεκτονικό θεωρητικό λόγο και γιατί; Πως η αρχιτεκτονική συνδέθηκε με αυτήν; Σε ποιόν βαθμό και με ποιούς τρόπους η αρχιτεκτονική 'επανασχεδίασε' τη φύση; Πώς η ιδιαιτερότητα της ελληνικής φύσης, ως αισθητική του τοπίου αλλά και ως φιλοσοφική ιδέα, διαφοροποίησε την σχέση μοντέρνας αρχιτεκτονικής και φύσης από τις διεθνείς τάσεις;

β. Η μοντέρνα αρχιτεκτονική τοπίου και η ελληνική φύση.

Αν και η παράδοση της αρχιτεκτονικής τοπίου στον ελληνικό χώρο είναι σαφώς περιορισμένη, μπορεί ωστόσο κανείς να αναγνωρίσει κάποιες ενδιαφέρουσες προσπάθειες σχεδιασμού: Η εμβληματική διαμόρφωση του Φιλοπάππου του Δ. Πικιώνη και το πράσινο των ξενοδοχείων Ξενία ανά την Ελλάδα, ο εντυπωσιακός 'Κήπος Διομήδη' της Η. Hammerbacher και το αφαιρετικό πολεμικό κοιμητήριο Φαλήρου του L. de Soissons, δίνουν ένα στίγμα των διαφορετικών προθέσεων και προσεγγίσεων της μοντέρνας ματιάς στο ελληνικό τοπίο.

Ποιά άλλα πρόσωπα και έργα αρχιτεκτονικής τοπίου στην Ελλάδα του μοντέρνου θα μπορούσαν να αναδειχθούν ως σημαντικά; Ποιές οι αρχές, αξίες και ποιότητες αυτής της αρχιτεκτονικής τοπίου; Ποιές οι επιρροές της και οι αναφορές της; Πώς εισάγεται η ιστορία και η παράδοση του τόπου στο σχεδιασμένο τοπίο;

Θα επιλεγούν για παρουσίαση εισηγήσεις οι οποίες βασίζονται σε πρωτότυπη ιστορική τεκμηρίωση ή/και θεωρητική έρευνα. Θα δοθεί προτεραιότητα σε προτάσεις οι οποίες φέρνουν στο φως αδημοσίευτο αρχαιολογικό υλικό, αναδεικνύουν άγνωστα ή λίγο γνωστά έργα, θέματα και πρόσωπα, καθώς και σε προτάσεις οι οποίες εισάγουν νέα ερμηνευτικά εργαλεία κατανόησης της σχέσης της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα με το φυσικό περιβάλλον και το σχεδιασμένο τοπίο.

Σας καλούμε να μας στείλετε έως τις **10/11/2017** τίτλο, περίληψη (έως 200 λέξεις) και ένα σύντομο βιογραφικό σας (έως 100 λέξεις) στο email: **docomomogreece@gmail.com**

Οι εισηγητές/τριες οι οποίοι/ες θα επιλεγούν για παρουσίαση θα ενημερωθούν μέσω email έως τις 2/2/2018.

Μέρος των εισηγήσεων θα συμπεριληφθεί, μετά από επιλογή, στον επόμενο συλλογικό τόμο της σειράς «Τετράδια του Μοντέρνου».

Επιστημονική επιτροπή:

Κώστας Τσιαμπάος
Επίκουρος Καθηγητής
Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ
Συντονιστής docomomo Greece

Αμαλία Κωτσάκη
Επίκουρη Καθηγήτρια
Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Πολυτεχνείου Κρήτης

Οργανωτική επιτροπή:

Κώστας Τσιαμπάος ΕΜΠ
Αμαλία Κωτσάκη ΠΚ
Πανίτα Καραμανέα ΠΚ
Μαρία Νοδαράκη ΕΜΠ